UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (ensimmäinen jaosto)

20 päivänä toukokuuta 2010 *

Asiassa C-583/08 P,

jossa on kyse Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 56 artiklaan perustuvasta valituksesta, joka on pantu vireille 22.12.2008,

Christos Gogos, Euroopan komission virkamies, kotipaikka Waterloo (Belgia), edustajanaan dikigoros N. Korogiannakis ja dikigoros P. Katsimani,

valittajana,

ja jossa vastapuolena on

Euroopan komissio, asiamiehenään J. Currall, avustajanaan dikigoros P. I. Anestis, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana ensimmäisessä oikeusasteessa,

* Oikeudenkäyntikieli: kreikka.

UNIONIN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja A. Tizzano sekä tuomarit E. Levits, A. Borg Barthet (esittelevä tuomari), J.-J. Kasel ja M. Safjan,

julkisasiamies: J. Kokott,
kirjaaja: johtava hallintovirkamies L. Hewlett,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 28.1.2010 pidetyssä istunnossa esitetyn,

kuultuaan julkisasiamiehen 4.3.2010 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Christos Gogos vaatii valituksellaan kumottavaksi Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-66/04, Gogos vastaan komissio, 15.10.2008 antaman tuomion (ei vielä julkaistu oikeustapauskokoelmassa; jäljempänä valituksenalainen tuomio), jolla tämä hylkäsi hänen kanteensa, jolla vaadittiin kumottavaksi Euroopan yhteisöjen komission päätös, jolla hänet sijoitettiin palkkaluokkaan

A 7 palkkatasolle 3 (jäljempänä palkkaluokan määrittämistä koskeva päätös) ja 24.11.2003 tehty päätös, jolla hänen nimittävälle viranomaiselle tekemänsä valitus palkkaluokan määrittämistä koskevasta päätöksestä hylättiin (jäljempänä valitusta koskeva päätös).

Asiaa koskevat oikeussäännöt

2 Euroopan yhteisöjen virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen, sellaisina kuin niitä sovellettiin esillä olevan asian tosiseikkojen tapahtumisen aikaan (jäljempänä henkilöstösäännöt), 31 artiklassa säädettiin seuraavaa:

”1. – – hakijat nimitetään:

– ura-alueen A – – virkamiehiksi heihin sovellettavan ura-alueen – – peruspalkkaluokkaan,

2. Nimittävä viranomainen voi kuitenkin poiketa [1 kohdasta] seuraavissa tapauksissa:

– –

b) muissa palkkaluokissa [kuin palkkaluokissa A 1, A 2, A 3 ja LA 3] seuraavien määrien osalta:

– kolmasosa avoimiksi tulleista viroista,

– puolet uusista viroista.

_ _”

3 Henkilöstösääntöjen 32 artiklan ensimmäisessä ja toisessa kohdassa säädettiin seuraavaa:

”Palvelukseen otettu virkamies luokitellaan palkkaluokkansa ensimmäiselle tasolle.

Nimittävä viranomainen voi kuitenkin asianomaisen virkamiehen koulutuksen ja erityisen työkokemuksen huomioon ottamiseksi myöntää tälle ikälisähyvityksen saman palkkaluokan sisällä; tämä hyvitys voi olla enintään 72 kuukautta palkkaluokassa A 1–A 4, LA 3 ja LA 4 sekä enintään 48 kuukautta muissa palkkaluokissa.”

4 Henkilöstösääntöjen 45 artiklan 2 kohdassa säädettiin seuraavaa:

”Virkamies voidaan siirtää toiseen virkaryhmään tai ylempään ura-alueeseen vain kilpailun kautta.”

5 Henkilöstösääntöjen 46 artiklan ensimmäisessä kohdassa säädettiin seuraavaa:

”Ylempään palkkaluokkaan nimitetyn virkamiehen virkaikä uudessa palkkaluokassa lasketaan siten, että se vastaa sitä laskennallista palkkatasoa tai välittömästi ylempää laskennallista palkkatasoa, joka hänellä oli entisessä palkkaluokassaan, korotettuna hänen uuden palkkaluokkansa tasoon kahden vuoden välein tehtävän korotuksen määrällä.”

6 Henkilöstösääntöjen 91 artiklan 1 kohdassa säädettiin seuraavaa:

”Euroopan yhteisöjen tuomioistuimella on toimivalta ratkaista kaikki yhteisöjen ja näissä henkilöstösäännöissä tarkoitetun henkilön väliset riidat, jotka koskevat sellaisen toimenpiteen laillisuutta, joka on 90 artiklan 2 kohdassa tarkoitetulla tavalla tälle henkilölle vastainen. Taloudellisluonteisissa riidoissa yhteisöjen tuomioistuimella on täysi harkintavalta.”

Asian tausta

7 Asian taustalla olevat tosiseikat on esitetty valituksenalaisessa tuomiossa seuraavalla tavalla:

”4 Komissio otti 1.10.1986 palvelukseensa Euroopan yhteisöjen palveluksessa vuodesta 1981 lähtien olleen kantaja Christos Gogosin ura-alueen B palkkaluokan 5 palkkatason 1 virkamieheksi.

5 Kantaja osallistui vuonna 1997 sisäiseen kilpailuun KOM/A/17/96, joka koski siirtymistä ura-alueelta B ura-alueelle A, palkkaluokan A 7 / A 6 virkoihin. Kilpailuilmoituksen osan ’Edellytykset kilpailuun osallistumiselle’ mukaan kilpailuun voivat osallistua virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt, jotka oli luokiteltu johonkin ura-alueen B palkkaluokista ja joilla oli vähintään seitsemän vuoden virkaikä tällä ura-alueella. Kilpailuilmoituksen osassa ’Palvelukseen ottamisen edellytykset’ täsmennettiin, että nimitys tehtäisiin lähtökohtaisesti ura-alueen peruspalkkaluokkaan.

6 Kilpailun valintalautakunnan puheenjohtaja ilmoitti 15.12.1997 päivätyllä kirjeellä kantajalle päätöksestä olla kirjaamatta häntä soveltuvien hakijoiden luetteloon siitä syystä, että hänen suullisesta kokeesta saamansa arvosana oli 24/50, kun vähimmäisvaatimuksena oli 25.

7 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin kumosi valintalautakunnan mainitun päätöksen kantajan nostaman kanteen seurauksena asiassa T-95/98, Gogos vastaan komissio, 23.3.2000 antamallaan tuomiolla (Kok., s. I-A-51 ja II-219) erityisesti siitä syystä, että valintalautakunta ei ollut kyennyt takaamaan kaikkien hakijoiden yhdenvertaista kohtelua riidanalaisen kilpailun suullisissa kokeissa.

8 Tämän seurauksena komissio kutsui kantajan uuteen suulliseen kokeeseen 25.9.2000. Kantaja ei selviytynyt tästä kokeesta ja nosti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa uuden kanteen, joka kirjattiin asianumerolla T-97/01. Asianosaisten välillä tehdyn sovintoratkaisun seurauksena komissio sitoutui jatkamaan poikkeuksellisesti ja yksin kantajan hyväksi valintamenettelyn KOM/A/17/96 (ks. ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-97/01, Gogos vastaan komissio, 21.10.2002 antama määräys, ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa). Kantaja osallistui näin ollen kolmanteen suulliseen kokeeseen, joka järjestettiin 8.11.2002.

9 Komissio ilmoitti 15.11.2002 päivätyllä kirjeellä kantajalle, että hän oli läpäissyt tämän kokeen ja hänen nimensä oli kirjattu kilpailun KOM/A/17/96 soveltuvien hakijoiden luetteloon.

10 Kantaja nimitettiin myöhemmin 1.4.2003 alkaen virkamieheksi ja hänet sijoitettiin aluepolitiikan pääosastolle eli samalle pääosastolle, jossa hän oli työskennellyt siitä lähtien, kun hänet oli 1986 otettu palvelukseen ura-alueen B virkamieheksi.

11 Kantajalle ilmoitettiin 31.3.2003 nimittävän viranomaisen päätöksestä sijoittaa hänet 1.4.2003 alkaen palkkaluokkaan A 7 palkkatasolle 3 – –.

12 Kantaja esitti 30.6.2003 henkilöstösääntöjen 90 artiklan 2 kohdan mukaisen valituksen [palkkaluokan määrittämistä koskevasta] päätöksestä. Hän vetosi valituksensa tueksi henkilöstösääntöjen 31 ja 45 artiklan sekä EY 233 artiklan rikkomiseen, yhdenvertaisen kohtelun periaatteen loukkaamiseen sekä asianosaisten välillä asiassa T-97/01 tehdyn sovintosopimuksen rikkomiseen. Hän esitti, että sen, että hän läpäisi mainitun kokeen, on katsottava tapahtuneen silloin, kun hän osallistui ensimmäiseen suulliseen kokeeseen eli 15.12.1997, sillä kilpailumenettely oli avattu uudelleen hänen hyväkseen. Hän esitti myös, että kun huomioon otetaan hänen työkokemuksensa merkitys etsittävän profiilin, jota on vaikea löytää, kannalta, hänet olisi pitänyt sijoittaa 1.1.2002 lähtien palkkaluokkaan A 6 sillä

perusteella, että sisäisen kilpailun KOM/A/17/96 läpäisseiden hakijoiden ensimmäiset ylennykset palkkatasolle A 6 olivat tapahtuneet jo 1.1.2001 ja että heidän selvä enemmistönsä oli saavuttanut tämän palkkaluokan vuonna 2003.

13 Nimittävä viranomainen hylkäsi tämän valituksen 24.11.2003 tekemällään päätöksellä – –. Tämän päätöksen mukaan henkilöstösääntöjen 31 artiklan 2 kohtaa ei sovelleta käsiteltävänä olevaan asiaan, koska se koskee ainoastaan uusia virkamiehiä. Sitä ei näin ollen voida soveltaa kantajaan, joka oli jo ura-alueen B virkamies. Joka tapauksessa hänen tilanteessaan ei ollut mitään poikkeuksellista, kun huomioon otetaan virkamiehen astuessa palvelukseen suoritettavassa palkkaluokan määrittämisessä käytettävät viisi perustetta eli korkeakoulututkinto, työkokemuksen kesto ja laatu, työkokemuksen merkitys kyseisen viran kannalta ja ammatillisten ominaisuuksien erityislaatuisuus työmarkkinoilla. Nimittävä viranomainen katsoi sen sijaan, että kantajan palkkaluokan ja palkkatason määrittäminen oli suoritettu oikein henkilöstösääntöjen 46 artiklan mukaisesti."

Asian käsittelyn vaiheet ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa ja riidanalainen tuomio

8 Gogos vaati ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaamoon 18.2.2004 toimittamallaan kannekirjelmällä palkkaluokan määrittämistä koskevan päätöksen ja valitusta koskevan päätöksen kumoamista sekä komission velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut tai toissijaisesti molempien osapuolten velvoittamista vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan.

9 Valittaja vetosi kanteensa tueksi ensisijaisesti henkilöstösääntöjen 31 artiklan 2 kohdan rikkomiseen. Hän esitti lisäksi, että nimittävä viranomainen oli sen seurauksena, että se oli evännyt valittajalta tähän säännökseen perustuvan oikeuden, rikkonut myös EY 233 artiklaa sekä loukannut yhdenvertaisen kohtelun periaatetta, kohtuusperiaatetta, hyvän hallinnon periaatetta ja urakehityksen periaatetta.

10 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi ensinnäkin valituksenalaisen tuomion 30 kohdassa, että vaikka henkilöstösääntöjen 45 artiklan 2 kohdan ja 31 artiklan 1 ja 2 kohdan sanamuodon mukainen tulkinta ei estä sitä, että virkamies nimitetään palkkaryhmän ylempään palkkaluokkaan mainitun 31 artiklan 2 kohdan perusteella, jos hän läpäisee ylempään ura-alueeseen siirtymiseksi järjestetyn sisäisen kilpailun, näiden säännösten systematiikka ja tarkoitus ovat esteenä sille. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin päätteli tästä riidanalaisen tuomion 35 kohdassa, että viimeksi mainittua säännöstä ei voitu soveltaa valittajan tilanteeseen.

11 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi sitten valituksenalaisen tuomion 36 kohdassa, että vaikka mainittua säännöstä voitaisiin soveltaa esillä olevaan asiaan, siitä ei seuraisi valittajalle oikeutta tulla sijoitetuksi palkkaluokkaan A 6. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi saman tuomion 41 kohdassa, että komissiolla on henkilöstösääntöjen 31 artiklan asiayhteydessä laaja harkintavalta sekä sen tutkimiseksi, edellyttääkö täytettävänä oleva virka erityisen pätevän henkilön palvelukseen ottamista tai ovatko tällaisen henkilön ominaisuudet poikkeukselliset, että näiden toteamusten seurausten tutkimiseksi. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin päätteli tästä mainitun tuomion 42 kohdassa, ettei se voi korvata nimittävän viranomaisen arviointia omallaan ja sen on siten rajoituttava tarkastamaan, ettei olennaisia menettelymääräyksiä ole rikottu, ettei nimittävä viranomainen ole perustanut päätöstään epätäsmällisiin ja epätäydellisiin tosiseikkoihin ja ettei päätöstä rasita harkintavallan väärinkäyttö, ilmeinen arviointivirhe tai perustelujen puutteellisuus.

12 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi ensin, että valittaja ei ollut esittänyt mitään sellaista, jonka perusteella tilanteen voitaisiin katsoa olevan tällainen, ja totesi sitten valituksenalaisen tuomion 44 kohdassa, että virheellisyydet, joihin valittaja väittää komission syyllistyneen hänen palvelukseen ottamisessaan, koskivatpa ne EY 233 artiklan rikkomista tai yhdenvertaisen kohtelun periaatteen, kohtuusperiaatteen, hyvän hallinnon periaatteen ja urakehityksen periaatteen loukkaamista, eivät ole omiaan vaikuttamaan palkkaluokan määrittämistä koskevan, valittajan riitauttaman päätöksen laillisuuteen.

13 Lisäksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi valituksenalaisen tuomion 45 kohdassa, että koska vastikään palvelukseen otetun virkamiehen ominaisuuksien poikkeuksellisuuden arviointia ei voida tehdä abstraktisti vaan siinä on otettava huomioon virka, johon palvelukseen ottaminen on tapahtunut, sillä on tapauskohtainen luonne, joka on esteenä sille, että valittaja voisi menestyksekkäästi vedota yhdenvertaisen kohtelun periaatteen loukkaamiseen.

14 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi vielä valituksenalaisen tuomion 47 kohdassa, että vaikka uuden suullisen kokeen järjestämisestä valittajalle on voinut olla seurauksena niiden ajankohtien myöhentyminen, jolloin hän on voinut siirtyä ura-alueelle A ja jolloin hänelle on kertynyt vähimmäisvaatimuksena oleva kahden vuoden virkaikä palkkaluokassa A 7, jota edellytetään, jotta ylennys palkkaluokkaan A 6 olisi henkilöstösääntöjen 45 artiklan mukaan mahdollinen, ja vaikka se on mahdollisesti vienyt häneltä mahdollisuuden tulla otetuksi aikaisemmin palvelukseen ura-alueella A ja tulla otetuksi huomioon myöhemmillä ylennyskierroksilla, valittaja ei ole vaatinut ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa taloudellista korvausta tällä perusteella.

15 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi ensin, että komission menettely, jonka vuoksi kolmen suullisen kokeen järjestäminen valittajalle oli ollut välttämätöntä, oli edesauttanut riidan syntymistä, ja velvoitti komission työjärjestyksensä 87 artiklan 3 kohdan perusteella vastaamaan sekä sen omista että valittajan oikeudenkäyntikuluista.

Asianosaisten vaatimukset

16 Valittaja vaatii, että unionin tuomioistuin

– kumoaa valituksenalaisen tuomion

– kumoaa palkkaluokan määrittämistä koskevan päätöksen sekä valitusta koskevan päätöksen

– käyttää täyttä harkintavaltaansa ja myöntää hänelle 538 121,79 euroa korvauksena komission lainvastaisesta menettelystä, sellaisena kuin se ilmenee palkkaluokan määrittämistä koskevasta päätöksestä, aiheutuneesta taloudellisesta vahingosta, jonka vaikutuksia henkilöstösääntöjen uudistus kasvattaa valittajan koko eliniän ajalta

– myöntää hänelle 50 000 euroa korvauksena siitä viiveestä, jolla ensimmäisen asteen tuomioistuin antoi tuomion

– velvoittaa komission korvaamaan valittajalle ensimmäisessä oikeusasteessa ja muutoksenhakuasteessa aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.

17 Komissio vaatii sekä valituksen että valittajan menettelyn liiallisen keston perusteella esittämän korvausvaatimuksen hylkäämistä ja valittajan velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Valitus

18 Valittaja vetoaa valituksensa tueksi kahteen valitusperusteeseen, joista ensimmäinen koskee valituksenalaisen tuomion perustelujen puutteellisuutta ja toinen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tekemää oikeudellista virhettä, kun se ei käyttänyt täyttä harkintavaltaansa myöntääkseen hänelle viran puolesta korvauksen hänen urakehityksensä kärsimisestä. Hän vaatii lisäksi korvausta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa käydyn menettelyn liian pitkän keston perusteella.

Ensimmäinen valitusperuste

Asianosaisten lausumat

19 Valittaja moittii ensimmäisellä kanneperusteellaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta siitä, että se jätti tutkimatta viisi valittajan sille esittämistä kuudesta kumoamisperusteesta ja perusteli näin ollen riittämättömästi päätöstä hylätä valittajan kanne palkkaluokan määrittämistä koskevasta päätöksestä sekä valitusta koskevasta päätöksestä.

20 Valittaja moittii ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta erityisesti siitä, että se hylkäsi perustelematta ja täysin mielivaltaisen päättelyn perusteella EY 233 artiklan rikkomista ja yhdenvertaisen kohtelun periaatteen, kohtuusperiaatteen, hyvän hallinnon periaatteen ja urakehityksen periaatteen loukkaamista koskevat kumoamisperusteet.

21 Valittaja esittää lisäksi, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen olisi pitänyt tutkia yhdenvertaisen kohtelun periaatteen loukkaamista koskeva kanneperuste itsenäisesti ilman, että tämän tutkiminen olisi riippunut henkilöstösääntöjen 31 artiklan 2 kohdassa mainittujen edellytysten täyttymisestä.

22 Komissio väittää, että tämä valitusperuste ei täytä tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä. Sen mukaan Gogos esitti ensimmäisessä oikeusasteessa ainoastaan yhden kumoamisperusteen, joka koski pelkästään henkilöstösääntöjen 31 artiklan 2 kohdan rikkomista, ja vetosi muihin säännöksiin ja periaatteisiin ainoastaan täydentävästi. Kun valittaja pyrkii valitusvaiheessa tekemään näistä täydentävistä perusteluista itsenäisiä kumoamisperusteita, hän esittää todellisuudessa uusia perusteita.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

– Tutkittavaksi ottaminen

23 Aluksi on todettava, kuten unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 42 artiklan 2 kohdan ensimmäisestä alakohdasta yhdessä 118 artiklan kanssa seuraa, että uusien perusteiden esittäminen valitusvaiheessa on kielletty.

24 Kuten julkisasiamies ratkaisuehdotuksensa 33 kohdassa esittää, näillä määräyksillä pyritään kuitenkin mainitun työjärjestyksen 113 artiklan 2 kohdassa määrätyllä tavalla estämään se, että valituksella muutetaan unionin yleisessä tuomioistuimessa käydyn oikeudenkäynnin kohdetta (ks. vastaavasti asia C-136/92 P, komissio v. Brazzelli Lualdi ym., tuomio 1.6.1994, Kok., s. I-1981, 57–59 kohta; yhdistetyt asiat C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P ja C-213/02 P, Dansk Rørindustri ym. v. komissio, tuomio 28.6.2005, Kok., s. I-5425, 165 kohta; asia C-229/05 P, PKK ja KNK v. neuvosto, tuomio 18.1.2007, Kok., s. I-439, 66 kohta ja asia C-202/07 P, France Télécom v. komissio, tuomio 2.4.2009, Kok., s. I-2369, 60 kohta).

25 Käsiteltävässä asiassa on kuitenkin todettava, kuten julkisasiamies on ratkaisuehdotuksensa 34 kohdassa tehnyt, että merkittävä osa Gogosin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle jättämästä kannekirjelmästä koski EY 233 artiklaa sekä yhdenvertaisen kohtelun periaatetta, kohtuusperiaatetta, hyvän hallinnon periaatetta ja urakehityksen periaatetta.

26 Valituksessaan Gogos moittii sitä, ettei valituksenalaisessa tuomiossa ole arvioitu riittävästi huomattavaa osaa hänen ensimmäisessä oikeusasteessa esittämistään perusteluista, ja vaatii unionin tuomioistuinta tarkastamaan, onko ensimmäisen oikeusasteen

tuomioistuin tutkinut sille esitetyt seikat tavalla, joka vastaa tuomion perusteluille asetettuja oikeudellisia vaatimuksia.

27 Näin ollen on katsottava, että ensimmäisellä valitusperusteella ei saateta unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa käsiteltyyn asiaan nähden laajempaa asiaa.

28 Siten on katsottava, että mainittu valitusperuste voidaan ottaa tutkittavaksi.

– Asiakysymys

29 On huomattava, että valitusperuste, joka koskee sitä, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole käsitellyt ensimmäisessä oikeusasteessa esitettyä perustetta, merkitsee asiallisesti vetoamista Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 36 artiklaan, jota sovelletaan Euroopan unionin yleiseen tuomioistuimeen saman perussäännön 53 artiklan ensimmäisen kohdan perusteella ja unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 81 artiklaan perustuvan perusteluvelvollisuuden noudattamatta jättämiseen (ks. vastaavasti asia C-283/90 P, Vidrányi v. komissio, tuomio 1.10.1991, Kok., s. I-4339, 29 kohta ja asia C-197/99 P, Belgia v. komissio, tuomio 11.9.2003, Kok., s. I-8461, 80 kohta luettuna yhdessä 83 kohdan kanssa).

30 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan unionin yleisen tuomioistuimen perusteluvelvollisuus ei edellytä, että se esittäisi sellaisen selvityksen, jossa seurattaisiin tyhjentävästi ja kohta kohdalta kaikkia riidan asianosaisten esittämiä päätelmiä, ja unionin yleisen tuomioistuimen perustelut voivat siis olla implisiittisiä, kunhan ne, joita asia koskee, saavat niiden avulla selville syyt, joiden vuoksi unionin yleinen tuomioistuin ei ole hyväksynyt niiden väitteitä, ja unionin tuomioistuimella on käytettävissään

riittävät tiedot, jotta se pystyy harjoittamaan laillisuusvalvontaansa (ks. mm. asia C-16/07 P, Chetcuti v. komissio, tuomio 9.10.2008, Kok., s. I-7469, 87 kohta ja asia C-440/07 P, komissio v. Schneider Electric, tuomio 16.7.2009, Kok., s. I-6413, 135 kohta).

31 Valituksenalaisesta tuomiosta ilmenee käsiteltävässä asiassa selvästi, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on esillä olevassa asiassa käsitellyt valittajan esittämiä perusteluja, joiden mukaan komissio on sen seurauksena, ettei se ole tehnyt valittajan hyväksi henkilöstösääntöjen 31 artiklan 2 kohdan mukaista poikkeusta, rikkonut EY 233 artiklaa sekä loukannut yhdenvertaisen kohtelun periaatetta, kohtuusperiaatetta, hyvän hallinnon periaatetta ja urakehityksen periaatetta.

32 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on ensin hylännyt henkilöstösääntöjen 31 artiklan 2 kohdan rikkomiseen liittyvän väitteen ja esittänyt sitten valituksenalaisen tuomion 44 kohdassa, että tämän seurauksena ”virheellisyydet, joihin kantaja väittää komission syyllistyneen hänen palvelukseen ottamisessaan, koskivatpa ne EY 233 artiklan rikkomista tai yhdenvertaisen kohtelun periaatteen, kohtuusperiaatteen, hyvän hallinnon periaatteen ja urakehityksen periaatteen loukkaamista, eivät ole omiaan vaikuttamaan palkkaluokan määrittämistä koskevan, kantajan riitauttaman päätöksen laillisuuteen”.

33 Niinpä on todettava, että valituksenalaisen tuomion perusteluista ilmenee, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on hylännyt kyseiset väitteet samoista syistä, joiden perusteella se on hylännyt henkilöstösääntöjen 31 artiklan 2 kohdan rikkomiseen liittyvän kanneperusteen.

34 Valittajan perustelujen, joiden mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen olisi pitänyt tutkia yhdenvertaisen kohtelun periaate itsenäisesti, osalta on huomattava, että valituksenalaisen tuomion 45 ja 46 kohdassa on eritelty selkeästi ne syyt, joiden vuoksi mainittu tuomioistuin on katsonut, että tämä periaate ei mahdollista valittajan sijoittamista ylempään palkkaluokkaan.

35 Se, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on pääasian osalta tehnyt toisen päätelmän kuin valittaja, ei voi sellaisenaan aiheuttaa sitä, että valituksenalaisen tuomion perustelut olisivat puutteelliset (asia C-362/05 P, Wunenburger v. komissio, tuomio 7.6.2007, Kok., s. I-4333, 80 kohta).

36 Edellä esitetyn perusteella on todettava, että valituksenalaisen tuomion perustelut mahdollistavat oikeudellisesti riittävällä tavalla niiden syiden selville saamisen, joiden vuoksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on hylännyt valittajan ensimmäisessä oikeusasteessa esittämät väitteet.

37 Siten valittajan valituksensa tueksi esittämä ensimmäinen valitusperuste on hylättävä perusteettomana.

Toinen valitusperuste

Asianosaisten lausumat

38 Valittaja moittii toisella valitusperusteellaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta siitä, että se ei ole käyttänyt sillä taloudellisluonteisissa riidoissa olevaa täyttä harkintavaltaa ja myöntänyt hänelle viran puolesta vahingonkorvausta.

39 Valittaja riitauttaa erityisesti valituksenalaisen tuomion 47 kohdan, jossa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on todennut olennaisilta osin, että vaikka uuden suullisen kokeen järjestämisestä on voinut olla seurauksena se, että valittaja on menettänyt mahdollisuuden tulla aikaisemmin nimitetyksi ura-alueelle A ja saada

siten nopeammin ylennyksen tässä uudessa palkkaryhmässä, hän ei ole kuitenkaan vaatinut ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa taloudellista korvausta tällä perusteella.

40 Komissio väittää, että tätä kanneperustetta ei voida ottaa tutkittavaksi, koska se on esitetty ensimmäisen kerran valituksessa. Se lisää, että käsiteltävässä asiassa ei joka tapauksessa ollut mitään perustetta myöntää valittajalle korvausta eikä siten mitään perustetta, jonka nojalla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin olisi voinut käyttää sillä taloudellisluonteisissa riidoissa olevaa täyttä harkintavaltaa.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

– Tutkittavaksi ottaminen

41 Kuten julkisasiamies ratkaisuehdotuksensa 50 kohdassa esittää, se, oliko ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin velvollinen myöntämään valittajalle viran puolesta rahana annettavan korvauksen, on oikeuskysymys, josta voidaan valittaa, eikä sen tutkittavaksi ottamiselle voida asettaa edellytykseksi sitä, että valittaja on esittänyt vahingonkorvausvaatimuksen ensimmäisessä oikeusasteessa.

42 Tällainen väite, jolla itse asiassa moititaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta siitä, ettei se ole käyttänyt koko toimivaltaansa, ei ole luonteensa vuoksi sellainen, että

se voitaisiin esittää ensimmäisessä oikeusasteessa, joten komission esittämä oikeudenkäyntiväite on hylättävä.

43 Valittajan valituksensa tueksi esittämän toisen valitusperusteen on siten todettava täyttävän tutkittavaksi ottamisen edellytykset.

– Asiakysymys

44 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan unionin yleisellä tuomioistuimella on henkilöstösääntöjen 91 artiklan 1 kohdan toisen virkkeen mukaan taloudellisluonteisissa riidoissa täysi harkintavalta, jonka puitteissa se voi tarpeen vaatiessa viran puolesta velvoittaa vastaajan maksamaan korvausta vahingosta, joka on aiheutunut sen virheestä, ja tällaisessa tapauksessa arvioida aiheutuneen vahingon kohtuuden mukaan ottamalla huomioon kaikki asiaan liittyvät olosuhteet (ks. mm. asia 24/79, Oberthür v. komissio, tuomio 5.6.1980, Kok., s. 1743, 14 kohta; yhdistetyt asiat 176/86 ja 177/86, Houyoux ja Guery v. komissio, tuomio 27.10.1987, Kok., s. 4333, 16 kohta; asia C-90/95 P, de Compte v. parlamentti, tuomio 17.4.1997, Kok., s. I-1999, 45 kohta ja asia C-348/06 P, komissio v. Girardot, tuomio 21.2.2008, Kok., s. I-833, 58 kohta).

45 Tässä säännöksessä tarkoitettuja ”taloudellisluonteisia riitoja” ovat erityisesti henkilöstöön kuuluvien toimielintä vastaan nostamat vahingonkorvauskanteet sekä kaikki kanteet, joissa vaaditaan, että toimielin maksaa henkilöstöön kuuluvalle rahasumman, johon tämä katsoo olevansa oikeutettu henkilöstösääntöjen mukaisesti tai muun sellaisen toimen mukaisesti, jota hänen palvelussuhteeseensa sovelletaan (ks. asia C-135/06 P, Weißenfels v. parlamentti, tuomio 18.12.2007, Kok., s. I-12041, 65 kohta).

46 Oikeuskäytännön mukaan henkilöstösääntöjen 91 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu taloudellisluonteinen riita voi syntyä myös sellaisen kanteen perusteella, jolla virkamies vaatii henkilöstösääntöjen mukaista asemaansa koskevan päätöksen kumoamista (ks. em. asia Oberthür v. komissio, tuomion 14 kohta ja em. yhdistetyt asiat Houyoux ja Guery v. komissio, tuomion 16 kohta luettuna yhdessä 1 kohdan kanssa).

47 Oikeuskäytännössä on aikaisemmin erityisesti todettu, että kanne, jolla virkamies vaatii tuomioistuinta ottamaan kantaa hänen palkkaluokkansa määrittämisen lainmukaisuuteen, käynnistää taloudellisluonteisen riidan (asia 83/63, Krawczynski v. komissio, tuomio 8.7.1965, Kok., s. 828 ja 841). Kuten julkisasiamies on ratkaisuehdotuksensa 58 kohdassa esittänyt, tämän päätelmän taustalla on ajatus, että sen lisäksi, että nimittävän viranomaisen tekemä palkkaluokan määrittämistä koskeva päätös vaikuttaa kyseisen henkilön uraan ja hänen asemaansa virkamieshierarkiassa, sillä on välitön vaikutus hänen taloudellisluonteisiin oikeuksiinsa, erityisesti henkilöstösääntöjen mukaisen palkan suuruuteen.

48 Tästä seuraa, että Gogosin ensimmäisessä oikeusasteessa nostamalla kanteella oli henkilöstösääntöjen 91 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu taloudellinen luonne. Niinpä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimella oli käsiteltävässä asiassa täysi harkintavalta.

49 Henkilöstösääntöjen 91 artiklan 1 kohdassa unionin tuomioistuimille annettu täysi harkintavalta merkitsee sitä, että niiden tehtäväksi annetaan kokonaisvaltaisen ratkaisun antaminen niiden käsiteltäväksi saatettuihin oikeusriitoihin (em. asia Weißenfels v. parlamentti, tuomion 67 kohta ja asia C-197/09 RX-II, M v. EMEA, Kok., s. I-12033, 56 kohta).

50 Kuten julkisasiamies on ratkaisuehdotuksensa 66 kohdassa esittänyt, tällä toimivallalla on erityisesti tarkoitus antaa unionin tuomioistuimille mahdollisuus varmistaa

niiden henkilöstöasioissa antamien kumoamistuomioiden tehokas vaikutus siten, että jos nimittävän viranomaisen päätöksen, jota rasittaa oikeudellinen virhe, kumoaminen ei riitä varmistamaan asianomaisen virkamiehen oikeuksien toteutumista tai hänen etujensa tehokasta suojaamista, unionin tuomioistuimet voivat viran puolesta myöntää hänelle vahingonkorvauksen.

51 Vaikka onkin totta, että käsiteltävänä olevassa asiassa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on todennut, että palkkaluokan määrittämistä koskevaa päätöstä ja valitusta koskevaa päätöstä ei rasita mikään oikeudellinen virhe, on muistettava, että kuten tämän tuomion 44 kohdassa on mainittu, täysi harkintavalta mahdollistaa unionin tuomioistuimille myös silloin, kun ne eivät julista riidanalaista päätöstä kumotuksi, sen, että ne voivat viran puolesta velvoittaa vastaajan korvaamaan sen virkavirheestä aiheutuneen vahingon.

52 Kuten julkisasiamies on ratkaisuehdotuksensa 68 ja 75 kohdassa esittänyt, on kuitenkin todettava, että käsiteltävänä olevassa asiassa Gogosin palkkansa ja urakehityksensä osalta kärsimä vahinko ei ole seurausta palkkaluokan määrittämistä eikä valitusta koskevasta päätöksestä vaan komission kilpailumenettelyssä tekemistä oikeudellisista virheistä, joihin Gogos ei ole vedonnut tässä oikeudenkäyntimenettelyssä.

53 Tässä tilanteessa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on aivan oikein jättänyt käyttämättä täyttä harkintavaltaansa, joten myös toinen valittajan valituksensa tueksi esittämä valitusperuste on hylättävä perusteettomana.

Vahingonkorvausvaatimus ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa käydyn menettelyn liian pitkän keston vuoksi

Asianosaisten lausumat

54 Valittaja vaatii unionin tuomioistuinta myöntämään hänelle määrältään 50 000 euron korvauksen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa käydyn menettelyn liian pitkästä kestosta.

55 Komissio väittää, että kyseessä on uusi vaatimus, joka on esitetty ensimmäistä kertaa valitusvaiheessa, joten sitä ei voida ottaa tutkittavaksi. Se lisää, että tämä vaatimus on joka tapauksessa ilmeisen perusteeton.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

56 Tältä osin on huomattava, että vaikka se, että unionin yleinen tuomioistuin ei ole antanut tuomiota kohtuullisessa ajassa, voi, jos tämä katsotaan toteen näytetyksi, johtaa vahingonkorvausvaatimukseen kantajan nostaessa kanteen Euroopan unionia vastaan SEUT 268 ja SEUT 340 artiklan toisen kohdan yhdessä luettujen määräysten perusteella (asia C-385/07 P, Der Grüne Punkt - Duales System Deutschland v. komissio, tuomio 16.7.2009, Kok., s. I-6155, 195 kohta), unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 113 artiklan 1 kohdassa määrätään, että valituksessa valittajan on vaadittava unionin yleisen tuomioistuimen tuomion kumoamista kokonaan tai osittain ja tarvittaessa ensimmäisessä oikeusasteessa esitettyjen vaatimusten

hyväksymistä kokonaan tai osittain (yhdistetyt asiat C-120/06 P ja C-121/06 P, FIAMM ym. v. neuvosto ja komissio, tuomio 9.9.2008, Kok., s. I-6513, 205 kohta).

57 Niinpä on niin, että jos mikään ei viittaa siihen, että oikeudenkäynnin kestolla olisi ollut vaikutusta asian ratkaisun sisältöön, valitusperuste, jonka mukaan oikeudenkäynti unionin yleisessä tuomioistuimessa olisi kestänyt kohtuuttoman kauan, ei lähtökohtaisesti voi johtaa siihen, että unionin yleisen tuomioistuimen tuomio kumottaisiin, ja se on näin ollen jätettävä tutkimatta (em. yhdistetyt asiat FIAMM ym. v. neuvosto ja komissio, tuomion 203 ja 211 kohta).

58 Gogos ei ole väittänyt, että oikeudenkäynnin liian pitkäksi väitetty kesto olisi vaikuttanut ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa käsitellyn asian ratkaisuun, eikä vaatinut valituksenalaisen tuomion kumoamista tällä perusteella.

59 Tässä tilanteessa valittajan tässä valituksessa esittämä vahingonkorvausvaatimus on jätettävä tutkimatta.

60 Kaikesta edellä esitetystä seuraa, että valitus on hylättävä.

Oikeudenkäyntikulut

61 Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan ensimmäisen kohdan, jota sovelletaan muutoksenhakumenettelyyn tämän työjärjestyksen 118 artiklan perusteella, mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut.

62 Työjärjestyksen 122 artiklan toisen kohdan toisen luetelmakohdan mukaan unionin tuomioistuin voi kuitenkin määrätä oikeudenkäyntikulut, jotka ovat aiheutuneet jonkin toimielimen virkamiesten ja muuhun henkilöstöön kuuluvien tekemistä valituksista, jaettaviksi asianosaisten kesken, jos se on kohtuullista.

63 Käsiteltävän asian tilanteessa on sovellettava tätä määräystä ja päätettävä, että asianosaiset vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (ensimmäinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Valitus hylätään.

2) Christos Gogos ja Euroopan komissio vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Allekirjoitukset